

MLL - ERON EDESSÄ 23.4.2024

MISTÄ JA MILLAISTA APUA JOS EROSSA RIITAUDUTAAN?

- LASTA KOSKEVAT ASIAT

- TALOUDELLISET ASIAT

UUSPERHEIDEN LAKIASIAT

Asianajotoimisto Roihu Oy

Elisa Ilmoniemi, asianajaja, osakas, varatuomari

050-3517081 / www.perhevarallisuus oikeus.fi / www.roihulaw.fi

---

LASTA KOSKEVIEN ASIOIDEN KÄSITTELY ASIANAJAJAN LUONA SEKÄ OIKEUDESSA

LAPSEN ASIOIDEN JÄRJESTÄMINEN EROSSA

📄 Eron jälkeen sovitaan lapsen asioiden järjestämisestä / Tavanomaiset sopimukset?

- *Huolto*
  - Yhteishuolto
  - Yksinhuolto (tietojensaantioikeus)
  - Tehtävänjakoyhteishuolto
- *Asuminen*
  - Vuoroasuminen (kirjat kuitenkin toisella vanhemmalla)
  - Asuminen toisen vanhemman luona
- *Luonapito / Tapaaminen*
  - Luonapidosta sopiminen (laajaa, jos vuoroasuminen)
  - Tapaamisoikeudesta sopiminen
- *Elatus*
  - Lapsen elatuksen tarve ns. elatusavun kattona
  - Elatusavun määrä suhteutettuna vanhempien elatuskykyihin
  - Elatuslaskelman tekeminen asianajajan kanssa
  - HUOM! Uusi OM ohje elatuksesta vuoroasumistilanteessa!

📄 Vahvistetaan yleensä lastenvalvojan luona

MITÄ JOS ASIOISTA EI VOIDA SOPIA?

-
- ✎ Yhteydenotto asianajajaan – mistä löytää asianajaja?
  - ✎ Oikeusapu / yksityinen puoli
  - ✎ Asianajajan valinta
    - *Erikoistumisen merkitys*
  - ✎ Mitä tapahtuu asianajajan luona?
    - *Neuvottelut / konsultaatiot (myös etukäteen)*
    - *Mitä voidaan / mitä kannattaa vaatia?*
    - *Sovintoon pyrkiminen*
    - *Kirje / Sovintoehdotus toiselle osapuolelle*
  - ✎ Jos sopua ei edelleenkään synny? Miten asia saadaan käräjäoikeuden käsittelyyn?

MITÄ JOS ASIOISTA EI VOIDA SOPIA?

📄 Hakemus oikeudelle

📄 Mitä vaaditaan?

- *Menettelytapa (sovittelu/normaali istunto)*
- *Huolto?*
- *Asuminen ja tapaaminen?*
- *Olosuhdeselvitys?*
- *Lapsen kuuleminen suoraan tuomioistuimessa?*
- *Elatus?*
- *Osa vaatimuksista sellaisia, että vain oikeus voi ne määrätä*

📄 Oikeudessa ei ole asianajajapakkoa

- *Lainopillisen avustajan tuomat "edut"*

ASIANAJAJAN JA ASIAKKAAN ROOLI OIKEUDESSA

-
- ✎ Asiantuntija-avusteinen sovittelu (ns. Follo-sovittelu) TAI normaali käräjäoikeuden riita-asia
  - ✎ Asiantuntija-avusteinen sovittelu (ns. Follo-sovittelu) / AA ROOLI
    - *Asiakas "äänessä"*
    - *Asianajajan rooli aktiivisempi sovittelun loppupuolella*
    - *Asianajaja tukena päämiehen päätöksille / sovinnon edellytysten arvioitsija juridisesta näkökulmasta*
    - *Asianajaja myös merkittävä apu elatusavusta sovittaessa*
  - ✎ Normaali käräjäoikeuden riita-asia / AA ROOLI
    - *Asianajaja "äänessä"*
    - *Vaatimusten ja perusteiden juridinen esittely*
    - *Asianajaja tulee kuulluksi lähtökohtaisesti vain todistelutarkoituksessa pl. ns. lyhyet alkukuulemiset*

MIKSI YHTEYDENOTTOA ASIANAJAJAAN EI KANNATA LYKÄTÄ?

✎ Joskus sovinto saavutetaan ennen oikeudenkäyntiä vaikka lastenvalvojalla ei sopua ole saavutettu

✎ Ajan kuluminen ja sen haitallisuus

- *Ensimmäinen istunto (pääsääntöisesti) aikaisintaan 3 kk kuluttua toimeksiannosta*
- *Lopullinen istunto noin 9 -12 kk kuluttua toimeksiannon vastaanottamisesta (jos hankitaan olosuhdeselvitys)*
- *Tapaamisten vaikeutuminen / katkeaminen / vieraantuminen*
- *Omavaltaiset muutot toiselle paikkakunnalle (olosuhteiden vakiintuminen)*
- *Yhteydenotto riittävän aikaisin!*

✎ Täytäntöönpanoriidat!

TALOUDELLISET ASIAT PUOLISOIDEN VÄLILLÄ - Puolisoiden varojen ”jako”

MISTÄ EROSSA TULISI SOPIA?

🔥 Avioero (Avioliittolaki)

- *Omaisuuuden ositus / erottelu / yhteisomistusten purkaminen*
- *Yhteiselämän päättäminen*

🔥 Avoero (Laki avopuolisoiden yhteistalouden purkamisesta)

- *Avoerottelu*
- *Hyvityssäännös*

🔥 Asianajaja ja asiakas erossa

- *Neuvotteluapuna*
  - *Sopimusten laatiminen*
-

AVIOERO – OSITUS / EROTTELU

🔥 Jotta asiat saadaan sovittua, oltava yksimielisyys monesta asiasta mm.

- *omaisuuden arvot*
- *jakautuminen*
- *lunastukset*
- *tasingon laatu*
- *hyvitys*
- *ym.*

🔥 Entä, jos sopua ei saada aikaan?

OSITUS/EROTTELU, JOS SOPUA EI SYNNY?

-
- ✎ Pesänjakajan hakeminen käräjäoikeudelta
  - ✎ Hakemus ja suostumus
    - *Hakemuksen eteneminen*
  - ✎ Esteetön jakaja (ns. tuomioistuimen jatke)
  - ✎ Asianajajan ja asiakkaan rooli toimitusosituksessa ja erottelussa
  - ✎ Pesänjakajan toimivalta ja toimitusmenettely
    - *Näyttötaakka*
    - *Mahdolliset myyntimääräykset*
    - *"Todistajien" kuuleminen?*
    - *Kustannukset*
    - *Päätös ja valitusmahdollisuus*
  - ✎ Voidaan hakea myös avoerotteluun

MIKSI ASIAT TULISI SAATTAA NOPEASTI KUNTOON?

- 🔥 Määräajat (esim. avoerottelu)
- 🔥 Muutokset varojen arvostamisessa
- 🔥 Omaisuuden myynnit / katoamiset
- 🔥 Huomattavat ”korvaukset” (esim. asumishyvitys)
- 🔥 Pitkittyneen riidan kustannukset
- 🔥 Ex-lesket kuolinpesässä?

UUSPERHEELLISEN LAKIASIAT

MITKÄ ASIAT ON HYVÄ JÄRJESTÄÄ TULEVAISUUDESSA JA MITEN?

📖 Miten järjestää asiat exän kanssa siten, ettei näihin tarvitse puuttua enää tulevaisuudessa?

- *Aviopuolisot - Avioliittolaki (234/1929)*
  - Omaisuuden ositus/erottelu
  - Avioliitossa ei synny puolisoiden välille ns. yhteistä pesää (Omaisuuden erillisyyden periaate (ns. nimiperiaate))
- *Avopuolisot - Avoliittolaki (26/2011)*
  - Tahdonvaltainen
  - Olennaisin pykälä ”oikeus hyvitykseen” (Avoliittolaki 8 §)
    - Avopuolisolla on oikeus hyvitykseen, jos hän on yhteistalouden hyväksi antamallaan panoksella
      - Auttanut toista avopuolisoa **kartuttamaan tai säilyttämään** tämän omaisuutta ja
      - Yhteistalouden purkaminen yksinomaan omistussuhteiden perusteella **johtaisi perusteettoman edun** saamiseen toisen kustannuksella
    - Mikä työ oikeuttaa hyvitykseen?
    - Vaadeoikeus voi siirtyä kuolinpesälle

MITKÄ ASIAT ON HYVÄ JÄRJESTÄÄ TULEVAISUUDESSA JA MITEN?

📄 Turvaako avoliitto riittäväällä tavalla uudessa liitossa puolisoiden taloudellisia asioita?

- *Avoliitto vai avioliitto?*
  - Yhteiselämän lopettaminen
  - Yhteisen kodin suoja
  - Aviopuolison elatus
  - Perintöveroluokat
  - Puolisovähennys perimyksessä

MITKÄ ASIAT ON HYVÄ JÄRJESTÄÄ TULEVAISUUDESSA JA MITEN?

📄 Miten raha-asioista olisi hyvä sopia uuden puolison kanssa?

- *Avioehtosopimukset*
  - Ns. täysin poissulkeva avioehtosopimus
  - Osittainen avioehtosopimus
  - Yksipuolinen avioehtosopimus
  - Avio-oikeuden poissuljenta ainoastaan avioerotilanteessa
- *Sopimus avioeron varalta*
  - Sovitaan avioehtosopimusta yksityiskohtaisemmin omaisuuden jakautumisesta avioerotilanteessa
  - Ei merkitystä onko avioehtosopimusta
  - Ei rekisteröidä
  - Laatimisen ajankohta?
  - Lasten asiat?

MITKÄ ASIAT ON HYVÄ JÄRJESTÄÄ TULEVAISUUDESSA JA MITEN?

📌 **Millä turvaan vai turvaanko millään, että perintö on jälkeeni menossa lapsilleni eikä ex-puolisolleni? Miten uusi puoliso turvataan?**

- *Lakimääräinen perimys*
  - Rintaperilliset (= lapset, lapsen lapset jne.)
  - Aviopuoliso, jos ei rintaperillisiä
  - Vanhemmat
  - Sisarukset
  - Isovanhemmat
  - Tädit ja sedät
  - **Serkut eivät peri!**
  - **Avopuolisot eivät peri!**

MITKÄ ASIAT ON HYVÄ JÄRJESTÄÄ TULEVAISUUDESSA JA MITEN?

📄 Millä turvaan vai turvaanko millään, että perintö on jälkeeni menossa lapsilleni eikä ex-puolisolleni? Miten uusi puoliso turvataan?

- Testamentti - Ainoa keino määrätä omaisuudesta kuoleman varalta
- Voidaan muuttaa kuolinpesän osakassuhteita ja määrätä omaisuuden jakautumisesta lakimääräisestä perimysjärjestyksestä poikkeavalla tavalla
- Lakiosa huomioitava
- Turvataan oman perinnön pysyminen
  - Omassa suvussa
  - Kanavoidaan uudelle puolisolle
  - Ehkäistään perinnön kanavoituminen ex-puolisolle
- Mahdollisuus antaa määräyksiä testamentista luopumiseen

KESKITYMME OLENNaiseEN.

Helsinki Tampere

Turku Kuopio

roihaulaw.fi